

Chlum

Kraj: Liberecký

Správní obvod: Česká Lípa

Nadmořská výška: 332 m n. m.

Počet obyvatel: 259

Adresa URL: www.ou-chlum.cz

Okres: Česká Lípa

GPS souřadnice: 50.578437N, 14.562662E

První pís. zmínka: 1293 (732 let)

PSČ: 472 01

Historie obce Chlum

Slovanské místní jméno Chlum (návrší s dlouhým hřebenem) se v Čechách objevuje často a poměrně velmi záhy, dle Friedricha Bernaua již v 11. století. Podle téhož historika by se o podobném stáří dalo uvažovat i v případě této obce. Jisté je, že ves Chlum u Dubé existovala již ve druhé polovině století třináctého, první zmínka je z roku 1293. Roku 1264 založil král Přemysl Otakar II. město pod hradem Bezdězem a poukázal k němu i ves Chlum s okolními lesy. Za Přemyslova syna Václava II., který byl i jeho nástupcem na českém královském trůně, přešel Chlum do vlastnictví královského komořího Hynka z Dubé. Spolu s touto změnou došlo i k osamostatnění zdejšího kostela a ke zřízení vlastní plebanie roku 1293. Po smrti Hynkova syna, pražského vrchního purkrabí Hynka Berky z Dubé (kol r. 1348) se Chlum dostal do držení jeho manželky Anežky, která zde r. 1361 prezentuje nového plebána. Již za dva roky poté - roku 1363 - však vystupuje jako zdejší patron Hynkův syn Jindřich Berka z Dubé. S jeho jménem se tu pak setkáváme až do roku 1397.

Roku 1402 došlo k dělení majetku po zemřelém Jindřichu Berkovi mezi jeho syny. Chlum se svým kostelním patronátem a několika dalšími vesnicemi tehdy připadl synu Jindřichovi, zvanému Hlaváč. Ten pak 18. března roku 1415 prodává za 210 kop grošů roční úrok ze svých zboží Chlumu a Nežlovic (21 kop grošů; Nežlovice stávaly dle Aug. Sedláčka v místech novobřeštejského dvora a později zanikly) sestrám Kateřině a Anně, dcerám Římka z Medonos. Patronát nad chlumským kostelem postoupil Jindřich Hlaváč krátce poté svému bratru Jindřichovi na Milčanech a Jestřebí a ten je zde jako patron doložen při prezentacích plebánů v letech 1404 a 1405. Poté snad patronátní právo přešlo na Jindřicha Berku na Housce, neboť ten věnuje roku 1407 kostelu v Chlumu jisté úroky a pozemky. Téhož roku však Chlum připadl k hradu Jestřebí (dle A. Sedláčka však již r. 1405).

V 15. století se pak kromě Berků z Dubé objevují mezi vlastníky Chlumu také Smiřičtí. Roku 1478 prodal Jindřich ze Smiřic jestřebeské panství Kryštofovi z Vartenberka a při této příležitosti je mezi zbožím výslovně zmíněn i Chlum. Tento majetek později Vartenberkové rozšířili o další državy, jež byly poté sjednoceny jakožto panství Nový Břeštejn. K němu Chlum náležel až do roku 1848.

V Chlumu a okolí bylo hojné pěstování ovoce (meruňky), chmele, pěstování dobytka, objevila se i výroba limonád. Při vesnici fungovala továrna na kameninu.

Před druhou světovou válkou byla drtivá většina obyvatel německé národnosti. Po odsunu v roce 1945 byla obec znovu osídlována.

